

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní umělecká škola Hradec nad Moravicí, Slezská 74

Slezská 74, 747 41 Hradec nad Moravicí

Identifikátor: 600 004 261

Zřizovatel: Školský úřad Opava, Březinova 6, 746 01 Opava

Školský úřad Opava

Termín konání orientační inspekce: 18. a 19. dubna 2000

Čj.	145 117/00-12002
Signatura	on5kt202

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Základní umělecká škola Hradec nad Moravicí poskytuje základy vzdělání v hudebním a výtvarném oboru 141 žákům (122 v hudebním a 19 ve výtvarném oboru). Výuka probíhá v jedné budově, jehož vlastníkem je město.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávání v tomto oboru je hodnocena na základě provedených hospitací v předmětech hra na klavír, elektronické klávesové nástroje, dechové nástroje dřevěné, komorní hra dechových dřevěných nástrojů, hra na kytaru, komorní hra na kytaru a hudební nauka.

Obsah učiva začleněný do studijních plánů žáků s individuální výukou (hra na nástroj) a tematických plánů učiva s kolektivní výukou (hudební nauka) odpovídá platným učebním osnovám. Absence schválených učebních osnov se projevila ve výuce elektronických klávesových nástrojů. Učební plány jsou naplňovány z hlediska předmětové skladby a časové dotace. Hudební nauku navštěvují všichni žáci 1. - 5. ročníku.

Podmínky výuky z personálního hlediska jsou velmi dobré. Převážná část vyučujících sledovaných předmětů má odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilost. Učebny jsou prostorově vyhovující a dostatečně nástrojově vybavené. Pro individuální výuky jsou vkusně zařízeny. Třída hudební nauky, která je rovněž využívána výtvarným oborem, je dostatečně prostorná a umožňuje zařazování pohybových činností. Vybavení pomůckami, magnetickou notovou tabulí a audiovizuální technikou umožňuje realizovat výuku podle požadavků učebních osnov.

Výuka v nižších ročnících hry na klavír a dechové nástroje je u většiny žáků uskutečňována v dělených lekcích dvakrát v týdnu. Elektronické klávesové nástroje jsou vyučovány individuálně i ve skupinách. Ve sledovaných hodinách začínajících žáků byl kladen důraz na správné vytváření elementárních návyků a dovedností. Ve vyšších ročnících se projevila cílevědomá práce pedagoga v připravenosti žáků pro hru náročnějších přednesových skladeb. Výběr technických cvičení a přednesových skladeb v jednotlivých nástrojích odpovídal věku a schopnostem žáků. Volené metody a formy umožňovaly dobrý rozvoj technického a muzikálního citění žáků. Hrou písní s jednoduchým doprovodem byli žáci vedeni k počátkům elementární improvizace (týká se výuky hry na klavír). Vedle tradiční literatury byl využit materiál vycházející ze současných progresivních trendů. Výkony žáků v hodině a domácí příprava byly učiteli kladně hodnoceny. V komorní hře dechových nástrojů - saxofonový kvartet - byla použita literatura z oblastí populární hudby. Jako příkladnou lze uvést hodinu komorní hry na kytaru, v níž pracovalo pět děvčat za aktivní účasti učitele. Žákyně byly vedeny k vzájemné toleranci a spolupráci. Výběr literatury byl přiměřený věku a technickým dovednostem všech členů. Všichni vyučující obtížné pasáže žákům předehrávali a vhodnou formou se do tohoto procesu studia zapojovali. Ve většině sledovaných hodin učitelé motivovali žáky vlastní hrou.

Navštívená hodina hudební nauky byla velmi dobře připravena. Neobsahovala však všechny důležité složky předmětu. Pěvecké činnosti a především intonační a rytmický výcvik nebyly zařazeny. V úvodní části hodiny bylo věnováno referátům na zvolené téma, které mělo návaznost na probírané učivo a souviselo s dalšími zařazenými činnostmi. V diskusi k danému tématu byl dán žákům prostor k vyjádření vlastních názorů, při nichž projevili schopnost kultivovaného vyjadřování. Zvolené metody a formy práce žáky motivovaly, jejich střídání udržovalo pracovní aktivitu.

Žáci prokázali dobrou úroveň základních znalostí. Rovněž písemný projev žáků v psaní not a hudebních značek dokladuje systematické vedení pedagoga v této oblasti.

Výuka v individuální i skupinové výuce byla vedena ve vzájemné empatii. V hodinách byla patrná pracovní pohoda a tvůrčí atmosféra.

Žáci hudebního oboru se pravidelně zúčastňují soutěží vypisovaných MŠMT, kde dosahují velmi dobrých výsledků v oblastních i ústředních kolech. Pozitivně je hodnocena účast a umístění žáků v loňské skladatelské soutěži, kde žáci získali dvě stříbrné a jedno bronzové pásmo.

Hodnocení kvality vzdělávání v hudebním oboru

Oblast plánování a přípravy výuky je hodnocena jako dobrá. Personální, psychohygienické a materiální podmínky jsou v tomto oboru velmi dobré. Organizace, formy a metody výuky jsou hodnoceny jako velmi dobré, rovněž interakce, komunikace a motivace jsou na velmi dobré úrovni.

Kvalita výuky sledovaného oboru je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Plánování výchovně-vzdělávacího procesu vychází z analýzy reálných činností. Dlouhodobé i krátkodobé cíle respektují specifika daná místními podmínkami. Jejich realizace probíhá prostřednictvím ročního plánu a operativních měsíčních plánů. V úvodní části plánu práce na školní rok 1999/2000 je provedena analýza a hodnocení výsledků práce školy za uplynulé období. Formou podrobného výčtu jsou zde uvedeny všechny umělecké aktivity (koncerty, kulturní vystoupení, přehlídky, výchovné akce), soutěže ZUŠ a umístění žáků, spolupráce s kulturními institucemi a vzdělávacími partnery (např. s Městským kulturním střediskem, správou zámku v Hradci nad Moravicí a Raduně, místními i spádovými mateřskými a základními školami), také se Sdružením rodičů a přátel školy při ZUŠ. Plánována je rovněž kontrolní činnost ředitele školy. Zcela okrajově plán postihuje oblast materiální a personální. Stanovené cíle jsou jasné a je zřejmé, že k jejich dosažení ředitel využívá umělecké kvality a aktivity pedagogického sboru. Plán doplňují termíny pedagogických rad, porad předmětových komisí a provozních porad.

Škola se řídí schválenými učebními plány vydanými MŠMT pod č.j.18 418/95-25. Na základě hospitační činnosti, kontroly příslušných studijních a tematických plánů i pedagogické dokumentace bylo zjištěno důsledné naplňování učebních plánů ve všech sledovaných předmětech hudebního oboru.

Plánování je ucelené, vymezuje základní cíle v jednotlivých oblastech práce a vytváří podmínky pro plynulou a úspěšnou práci školy. Dodržování učebních plánů a osnov je v souladu s deklarovaným vzdělávacím programem. Celkově má rozsah a účelnost plánování velmi dobrou úroveň.

Organizování

Organizace školy má stanovena pravidla fungování z hlediska popisu činností (Organizační řád školy - pracovní náplň zaměstnanců) a instrukcí týkajících se provozu (Školní řád, Vnitřní řád - režimová opatření týkající se provozu školy). Většina dokumentace je aktualizována

příslušnými dodatky.

Organizace vyučování se řídí příslušnou vyhláškou o základní umělecké škole. Jako poradní orgán ustanovil ředitel pedagogickou radu. Organizování porad je funkční, zápisy z nich obsahují relevantní informace o současném stavu školy v oblasti výchovně-vzdělávací.

Povinná dokumentace školy je řádně vedena, v souladu s platnými právními předpisy. Obsah a způsob zpracovávání dokumentace školy má celkově velmi dobrou úroveň. Rozvrhy jsou sestavovány s ohledem na dojíždějící žáky (velká spádová oblast). Jednotlivé rozvrhy vyučujících respektují psychohygienické potřeby žáků i učitelů.

Stávající vnější informační systém zajišťuje především pravidelnou a včasnou informovanost rodičů, zejména prostřednictvím žákovských knížek. Komplexnější informace jsou podávány na třídních schůzkách konaných zpravidla při třídních předehrávkách či besídkách. Další důležité údaje o organizaci školního roku a akcích školy jsou rodičům sdělovány formou informačních letáčků. Ke všem potřebným informacím uvnitř školy mají pracovníci i žáci školy přístup. Malý kolektiv pracovníků umožňuje denní kontakt. Forma přenosu se řídí aktuálností, rozsahem a obsahem informace (měsíční plány práce, metodické schůzky, pedagogické rady), ochrana osobních dat je zajištěna.

Na veřejnosti se škola prezentuje řadou kulturních vystoupení a velmi dobrými výsledky v soutěžích a přehlídkách. V této oblasti je ředitelem školy vysoce oceňována spolupráce s rodiči žáků školy a Městským úřadem v Hradci nad Moravicí. Ke vzájemné spolupráci obou subjektů přispívá členství ředitele a jednoho učitele školy v kulturní komisi Městského úřadu.

Výroční zpráva za školní rok 1998/99 je zpracována v souladu s §17e odst. 2, 3 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní zprávě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Postihuje všechny oblasti tohoto zákona a poskytuje dostatek informací pro sebehodnocení školy.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy i informačního systému je na vynikající úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení školy má svůj stanovený řád, je efektivní a promyšlené. Vychází z plánování či kontroly jednotlivých činností a důsledně postihuje všechny oblasti práce školy. Při vedení pracovníků výrazně převládá demokratický styl řízení, který je schopen respektovat potřeby jednotlivců i celku. Jsou tím vytvořeny podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků.

Pro pozitivní vývoj školy je příkladně využíváno zejména odborné a pedagogické způsobilosti jednotlivých učitelů. Desetičlenný pedagogický kolektiv poskytuje řediteli větší prostor pro vzájemnou spolupráci a snazší i rychlejší zajištění informovanosti pracovníků. Nedostatek pedagogů však komplikuje zajišťování zástupů a suplování. Další vzdělávání a zájem o profesní růst je dle sdělení ředitele jedním ze základních kritérií při osobním hodnocení pedagogů. V současné době jeden učitel studuje na střední pedagogické škole z důvodu neotevření dálkového studia na konzervatoři. Další vzdělávání ostatních pedagogů se uskutečňuje prostřednictvím seminářů a kurzů organizovaných středisky vzdělávání pedagogů i jinými institucemi. Ředitel je kolektivem uznáván především na základě svých odborných kvalit (vynikající výsledky v pedagogické práci) a neúnavné práce při prosazování zájmů a realizace potřeb školy.

Kritéria hodnocení pracovníků pro určení výše osobního příplatku a mimořádných odměn jsou stanovena (součást vnitřního platového předpisu), zaměstnanci jsou s nimi seznámeni. Vedle hmotné stimulace využívá ředitel často stimulaci morální (osobní pochvala, veřejné

poděkování). Nadtarifní složky jsou přiznávány diferencovaně.

Rozsah, efektivnost vedení a motivování pracovníků je hodnoceno jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Ředitel má vytvořen účinný systém kontroly, který postihuje všechny oblasti organizační struktury školy. Plánované termíny jsou sledovány a projednávány s kolektivem pedagogických pracovníků a jsou využívány ke zlepšení výuky a organizace školy. Systém kontrol je realizován dle celoročního plánu formou hospitací (jsou zaměřeny časově i tematicky), kontrolou pedagogické dokumentace a kontrolou provozu školy. V rámci hospitační činnosti nebylo důsledně sledováno využívání notového materiálu, kterým je škola velmi dobře vybavena. Další nedílnou součástí kontroly jsou pak výstupy a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti, které jsou veřejné akce školy, závěrečné zkoušky a soutěže.

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů je pro svou funkčnost hodnocen jako velmi dobrý.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je založeno na pevných pravidlech fungování. Jeho kvalita se odráží v dobrých výsledcích školy a celkové pozitivní atmosféře. Plánování je reálné, odpovídá potřebám školy. Je pojato jako ucelený systém plánů včetně vymezení základních cílů v jednotlivých oblastech práce školy. Organizace vzdělávacího a výchovného procesu i provozu školy umožňuje efektivní řízení. Celkově je oblast řízení hodnocena jako velmi dobrá s převažujícími pozitivy.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Ze 122 žáků hudebního oboru je pouze 33 žáků místních, ostatní žáci jsou ze široké spádové oblasti - Benkovice, Bohučovice, Branka, Březová, Domoradovice, Hrabství, Jakubčovice, Kajlovec, Opava, Raduň, Skřipov a Žimrovice.
- Soutěži ZUŠ se pravidelně zúčastňují také žáci výtvarného oboru, svými pracemi reprezentovali v roce 1998 školu až v národním kole .
- Při přijímacím řízení na vyšší typ uměleckých škol jsou úspěšní žáci hudebního i výtvarného oboru.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy - rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení pod čj. 12 412/99-21 školní řád, třídní knihy, katalogové listy, rozvrhy hodin, výkazy žáků a vyučovaných hodin, přihlášky žáků v kontrolovaných předmětech, protokoly o postupových zkouškách,
- dokumentace ředitele k provozu školy,
- studijní a tematické plány žáků v hudebním oboru,
- plán práce na školní rok 1999/2000,
- kritéria pro hodnocení pracovníků,
- výroční zpráva školy za školní rok 1998/1999 a zpráva o hospodaření za rok 1998,
- podkladová dokumentace ČŠI a dotazník ředitele před inspekcí.

ZÁVĚR

Na celkově velmi dobrém hodnocení školy v oblasti vzdělávání ve sledovaných předmětech hudebního oboru se podílejí stejnou měrou učitelé i vedení školy. Podmínky pro výchovně vzdělávací činnost jsou na velmi dobré úrovni. Škola je řízená s vysokou erudicí, veškerá činnost školy je efektivní, promyšlená a dobře organizovaná. S přihlédnutím k dalším významným zjištěním je škola celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Finační prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány hospodárně a v souladu s jejich přidělením, neúčelnost vynakládání finančních prostředků nebyla v průběhu inspekce zjištěna. Spolu s dalšími příjmy finanční prostředky umožňují škole realizovat jejich vzdělávací program v plném rozsahu.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Stanislava Juchelková	S. Juchelková v. r.
Členové týmu	Mgr. Libor Buchta	L. Buchta v. r.
	Mgr. Naďa Ostřanská	N. Ostřanská v. r.

V dne 25. dubna 2000

Datum a podpis ředitele stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. května 2000

Razítko

Ředitele základní umělecké školy	Podpis
Miroslava Vitásek	M. Vitásek v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti základní umělecké školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel základní umělecké školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Školský úřad Opava, Březinova 6, 746 01 Opava	19. května 2000	145 139/00-12002

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Nebyly podány.